

Van: [REDACTED] - DCO
Verzonden: donderdag 16 januari 2020 13:36
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@bnnvara.nl>
Onderwerp: RE: Interview

Beste [REDACTED],

Hierbij:

Wanneer een materiaal op de Nederlandse bodem of het oppervlaktewater wordt toegepast, moet deze voldoen aan de wettelijke eisen zoals gesteld in het Besluit bodemkwaliteit. In het besluit zijn definities en eisen opgenomen voor grond, baggerspecie en bouwstoffen. Op grond van het Besluit bodemkwaliteit kan granuliet als grond worden gekenmerkt. Omdat het materiaal in het verleden lange tijd als grond is gekenmerkt en er geen overtuigende argumenten zijn om granuliet niet als grond te accepteren, heeft het ministerie ingestemd met de keuze om granuliet als grond te kenmerken. Dit betekent vervolgens dat granuliet aan alle wettelijke eisen – inclusief de zorgplicht - voor grond moet voldoen. Hiermee is het ook mogelijk om granuliet toe te passen in een diepe plas, mits aan de eisen van het Besluit bodemkwaliteit en de Waterwet wordt voldaan.

Op dit moment wordt granuliet toegepast in het project 'Over de Maas'. Rijkswaterstaat houdt toezicht op de toepassing van het granuliet en handhaaft. Dit doet Rijkswaterstaat door het uitvoeren van fysieke en administratieve controles. Ook wordt vanuit de schepen die het granuliet aanvoeren steekproefsgewijs de kwaliteit van het toegepaste materiaal door Rijkswaterstaat – met monsterneming en laboratoriumonderzoek – gecontroleerd op een extra breed stoffenpakket. In het kader van het toezicht is ook aandacht voor de verspreiding van het materiaal, er zijn tot dusver geen onregelmatigheden geconstateerd.

In het Besluit bodemkwaliteit zijn geen eisen gesteld aan de waterdoorlatendheid van het materiaal. Rijkswaterstaat gaat wel met de eigenaar van de diepe plas over dit aspect in gesprek. In algemene zin geldt dat – ongeacht of een materiaal als grond of een bouwstof wordt gekenmerkt – aan de geldende milieu hygiënische eisen moet worden voldaan.

Groet,

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@bnnvara.nl>
Verzonden: vrijdag 24 januari 2020 10:11
Aan: [REDACTED] - DCO <[REDACTED]@minienw.nl>
Onderwerp: RE: Interview

Beste [REDACTED],

Dank voor je reactie. Het antwoord roept enkele vervolgvragen op:

- Op basis van welk argument is granuliet sinds het Besluit Bodemkwaliteit (2008) als grond aangemerkt? Ik zoek naar de wettelijke, inhoudelijke basis voor de kwalificering als grond.

Zie het betreffende artikel en de nota van toelichting van het besluit bodemkwaliteit in de bijlage.

- Waar is terug te vinden dat granuliet sinds het Besluit Bodemkwaliteit (2008) als grond wordt aangemerkt?

In het Besluit bodemkwaliteit zijn regels gesteld voor het toepassen van grond, baggerspecie of bouwstoffen. Om te kunnen bepalen of een materiaal grond, baggerspecie of grond is, zijn in dit besluit definities en criteria opgenomen. Bij uitvoeringsvraagstukken wordt het Implementatieteam Besluit bodemkwaliteit gevraagd om advies. In het Implementatieteam bodemkwaliteit zitten vertegenwoordigers van het ministerie, Rijkswaterstaat, waterschappen, gemeenten en het

bedrijfsleven. In het overleg van het Implementatieteam van 26-3-2009 is de casuïstiek granuliet besproken met de vraagstelling of dit materiaal onder de definitie van 'grond' dan wel de definitie van 'bouwstof' valt, met als uitspraak dat granuliet 'grond' betreft. In het overleg van 25-6-2013 van het Implementatieteam is de definitie van granuliet nogmaals besproken zonder een eensluidende nieuwe uitspraak.

- Door welke partij(en) is granuliet sinds het het Besluit Bodemkwaliteit (2008) als grond aangemerkt? (e.g. Rijkswaterstaat, ministerie, bedrijfsleven)

Er is geen algemeen of landsdekkend beeld van welke partijen granuliet als grond hebben gekenmerkt. Wel is ons bekend dat nuttige toepassingen van granuliet als grond in het verleden hebben plaatsgevonden met instemming van bevoegd gezag Rijkswaterstaat, waterschappen (nat) en gemeenten (droog).

Vriendelijke groet,

██████████

Van: ██████████ (BS)

Verzonden: maandag 3 februari 2020 13:12

Aan: ██████████ <██████████@bnnvara.nl>

CC: ██████████ <██████████@bnnvara.nl>

Onderwerp: RE: Vragen Zembla

Beste ████████,

Fijn dat je nog even wilde wachten. Mede namens IenW hierbij onze reactie op jullie vragen:

Vraag 1

In de eerdere reactie stelt het ministerie van I&M dat granuliet als grond wordt gekwalificeerd onder het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). Wij hebben dit voorgelegd aan deskundigen van onder meer de Universiteit Wageningen en Deltares. Zij verklaren dat granuliet niet als grond kan worden gezien onder het Bbk, onder meer vanwege het zeer lage organisch gehalte van de stof. Specialisten van de overheid trekken in juni 2019 dezelfde conclusie. Wat is uw reactie hier op?

Antwoord 1

Granuliet bevat inderdaad een laag organisch stofgehalte. In Nederland komt echter ook grond voor met vrijwel geen organisch stof, bijvoorbeeld dekzanden. Een materiaal met een laag organisch stofgehalte kan op basis van het Besluit bodemkwaliteit ook als grond worden gekwalificeerd en ook duurzaam een bodemfunctie vervullen, mits het materiaal milieu hygiënisch verantwoord wordt toegepast. Hiervoor zijn regels gesteld in het Besluit bodemkwaliteit.

Vraag 2

In uw vorige mail schrijft u dat het Implementatieteam (IT) in 2009 het onderwerp granuliet bespreekt en het de status grond geeft. Dit moet vervolgens worden uitgewerkt in een aanpassing van de BRL. Deze aanpassing is echter niet door de Toetsingscommissie Bbk overgenomen, waardoor de wijziging niet is doorgevoerd. Het advies uit 2009 is dus geen basis om granuliet als grond te beschouwen. Wat is uw reactie hier op?

Antwoord 2

De definitie voor grond in het Besluit bodemkwaliteit bepaalt of een materiaal als grond kan worden gekenmerkt. Deze definitie is dan ook de basis om granuliet als grond te kenmerken. Granuliet wordt op dit moment als grond geleverd met een erkende kwaliteitsverklaring op grond van de BRL 9321.

Vraag 3

Granuliet is volgens de definitie van het Bbk geen grond. Toch is het materiaal onder de noemer grond toegepast in een verondieping. Volgens oud-officier van justitie Gustaaf Biezeveld overtreedt Graniet Import Benelux/Bontrup hiermee de Wet Bodembescherming en is de overheid behulpzaam geweest bij de illegale stort van een afvalstof. Wat is uw reactie hier op?

Antwoord 3

Een materiaal kan in het kader van het Besluit bodemkwaliteit worden gekenmerkt als grond of een bouwstof. De indeling van het Besluit bodemkwaliteit in deze categorieën kan soms interpretatievragen oproepen. Granuliet wordt gekwalificeerd als grond onder het Besluit bodemkwaliteit en is een relatief schoon materiaal. Licht verontreinigde grond en baggerspecie kan in een diepe plas worden toegepast mits de verondieping als nuttig en functioneel kan worden gekenmerkt. Dat is bij het project 'over de Maas' het geval en daarmee is niet sprake van een illegale stort.

Vraag 4

Door deskundigen wordt verklaard dat BRL 9321 niet van toepassing is op granuliet. Dit wordt in juni 2019 ook geconcludeerd door specialisten van de overheid. Desondanks accepteert Rijkswaterstaat een aanmelding van een partij granuliet met certificaat BRL 9321. Waarom is hiervoor gekozen?

Antwoord 4

Door het ministerie van IenW is aangegeven dat er geen bezwaar is tegen de huidige wijze van certificeren van granuliet (o.g.v. normdocument BRL 9321). Dit in afwachting van een nieuw te ontwikkelen normdocument (BRL9344). RWS handelt overeenkomstig dit standpunt.

Vraag 5

Graniet Import Benelux voegt een flocculant aan het granuliet toe. Van dit chemische middel is niet bekend hoe dit zich op lange termijn in een waterbodembodem gedraagt. Hoe is dit meegenomen in het besluit om granuliet toe te staan in een verondieping?

Antwoord 5

Het gebruik van dit flocculant is gangbaar en bekend, tevens toegestaan volgens Europese en Nederlandse wet- en regelgeving. Zowel meetwaarden door leverancier GIB als onderzoek door RWS tonen aan dat geen gehalten aanwezig zijn boven de detectielimieten in het granuliet.

Zie ook uit onderzoek aangeleverd door GIB:

Royal HasKoning (23 mei 2019):

De flocculant is intrinsiek op basis van Europese wet- en regelgeving beoordeeld als niet persistent, niet bioaccumulerend en niet toxisch. Dit verklaart ook het gebruik van de

flocculant bij onder andere de zuivering van drinkwater, de behandeling van afvalwater, als bodemverbeteraar en ter beperking van erosie op bouwplaatsen. Het gebruik van de flocculant in het productieproces zal om die reden niet leiden tot een, ten opzichte van het niet steekvaste product, toevoeging van een verontreiniging. Het gebruik van de flocculant bij de productie van het steekvaste product (granuliet of Noordse Leem) en de aansluitende toepassing van het product heeft om diezelfde reden geen effect op de milieuhygiënische kwaliteit van de omgeving.

Uit SoilConsult (19 juni 2019):

Ter controle op de aanwezigheid van restanten van deze flocculant in de ontwaterde Granuliet, zijn twee monsters geanalyseerd op acrylamide:

- 1] een vers ontwaterd kleimonster, rechtstreeks uit de productie en*
- 2] een ca. 4 j oud monster uit de voorraad.*

De analyses zijn uitgevoerd door het laboratorium RPS Analyses BV uit Breda. De analysecertificaten zijn opgenomen in de bijlagen. Hieruit blijkt dat het gehalte acrylamide in beide monsters beneden de detectiegrens van 0,1 mg/kg droge stof ligt.

Op basis van de analyseresultaten zijn er voor wat betreft de aanwezigheid van (restanten) acrylamide in de onderzochte granulietklei geen risico's voor mens en milieu te verwachten.

Vraag 6

De partij granuliet is twee keer aangemeld bij het bevoegd gezag RWS-Zuid. De melding is door de bevoegde ambtenaren behandeld en geweigerd. Uiteindelijk heeft DG Rijkswaterstaat Michèle Blom de opdracht gegeven aan RWS-Zuid om hun besluit terug te draaien en de melding toch te accepteren. Waarom heeft zij de partij granuliet uiteindelijk toch toegelaten?

Antwoord 6

Rijkswaterstaat heeft het ministerie gevraagd om een beleidsstandpunt in te nemen over de vraag of granuliet als grond kan worden gekenmerkt conform de huidige wet- en regelgeving. Het ministerie heeft, in overleg met RWS en ILT, bepaald dat granuliet blijvend als grond kan worden gekenmerkt.

Rijkswaterstaat handelt in de praktijk overeenkomstig dit standpunt.

Vraag 7

Wij begrijpen dat oud-minister Zijlstra zich ook met dit dossier heeft bemoeid. Wat is de invloed van dhr. Zijlstra geweest op de besluitvorming bij Rijkswaterstaat?

Antwoord 7

De heer Zijlstra heeft vanuit zijn betrokkenheid bij het bedrijf aandacht gevraagd voor de materie. Dit heeft geen invloed gehad op de inhoud van het besluit.

Met vriendelijke groet,